

WŁOCHY

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

INFORMACJE OGÓLNE:

Powierzchnia:	302 068 km ²	
Ludność:	58,851 mln	
Głowa państwa:	prezydent Sergio Mattarella	od 3 lutego 2015 r. wybrany na II kadencję: 29.01.2022 r.; zaprzysiężony na II kadencję: 3.02.2022 r.
Premier:	pani Giorgia Meloni	od 22 października 2022 r.
Wicepremier, minister spraw zagranicznych i współpracy międzynarodowej:	pan Antonio Tajani	od 22 października 2022 r.
Minister gospodarki i finansów:	pan Giancarlo Giorgetti	od 22 października 2022 r..
Minister ds. przedsiębiorstw i <i>Made in Italy</i>	pan Adolfo Urso	od 22 października 2022 r.
Ambasador Włoch w Polsce:	pan Luca Franchetti Pardo	od 27 marca 2023 r.
Ambasador RP we Włoszech:	pani Anna Maria Anders	od 24 września 2019 r.
Najbliższe wybory parlamentarne:	2027 r.	

Republika Włoska to państwo unitarne, o parlamentarno-gabinetowym systemie rządów. System polityczny opiera się na konstytucji z 1948 r. Głową państwa jest prezydent Sergio Mattarella, sprawujący tę funkcję od 2015 r. Prezydent jest wybierany na siedmioletnią kadencję przez Zgromadzenie Narodowe – połączone izbą parlamentu.

Prezydent powołuje premiera oraz – na jego wniosek – powołuje i odwołuje rząd. Władzę ustawodawczą sprawuje dwuizbowy parlament – Izba Deputowanych (400 miejsc) i Senat (200 miejsc). Parlamentarzyści są wybierani w wyborach równych, tajnych, powszechnych i bezpośrednich na pięcioletnią kadencję. Ponadto we Włoszech istnieje urząd senatorów dożywotnich, mianowanych przez prezydenta za wybitne zasługi. Byli prezydenci są mianowani dożywotnio senatorami *ex officio*.

Włochy są państwem członkowskim Unii Europejskiej (od 1958 r.), członkiem ONZ i NATO, czy OECD (od 1961 r.). Włochy wchodzi także w skład grupy G7, skupiającej siedem państw, będących jednymi z najważniejszych na świecie pod względem gospodarczym. Włochy należą również do strefy euro (od 1999 r.).

Państwo jest podzielone na dwadzieścia regionów, z których pięć posiada specjalny, autonomiczny status, pozwalający na uchwalanie ustaw dotyczących niektórych spraw lokalnych.

Przedterminowe wybory parlamentarne (dymisja rządu M. Draghi) odbyły się w dniu 25 września 2022 r. Największą liczbę głosów zdobyła Koalicja Centroprawicowa (ok. 44 %) w skład której wchodzi: Bracia Włosi, Liga, Forza Italia oraz Noi Moderati. Szefem rządu została Giorgia Meloni, przewodnicząca partii Bracia Włosi. Podział mandatów w Izbie Deputowanych: Koalicja Centroprawicowa – 235 miejsc, Centrolewica – 80 mandatów, Ruch Pięciu Gwiazd – 51 mandatów.

To były pierwsze wybory do parlamentu, odkąd jego skład został zmniejszony na mocy zmian w konstytucji. Wcześniej w Izbie Deputowanych zasiadało 630 parlamentarzystów, a w Senacie 315.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne:

WSKAŹNIKI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024*
PKB (w mln EUR)	1 736 392	1 771 391	1 796 648	1 661 020	1 787 675	1 909 154	-	
PKB per capita (w tys. EUR)	28,9	29,6	30,1	27,9	30,2	30,4	-	
PKB (wzrost w %)	1,7	0,9	0,5	-9,0	6,7	3,9	0,4	1,0
Deficyt budżetowy (% PKB)	-2,42	-2,19	-1,54	-9,5	-7,2	-5,6*	-4,7	-3,8
Dług publiczny (% PKB)	134,16	134,44	134,14	185,1	174,3	170,5	168,3	167,2
Inflacja (HICP w %)	1,3	1,2	0,6	-0,1	1,9	8,7	6,1	2,6
Bezrobocie (w %)	11,3	10,6	9,9	9,3	9,5	8,1	8,4	8,5
Eksport towarów (mln EUR)	449.129	465.325	480.352	436.718	520.771	624.710*	-	-
Import towarów (mln EUR)	401.487	426.046	373.428	424.236	480.437	655.429*	-	-
Saldo (mln EUR)	47.642	39.280	56.116	63.289	40.334	-30.719*	-	-
Napływ BIZ we Włoszech (w mln USD)	24 047	37 682	18 146	-23 622	8 487	-	-	-
Włoskie BIZ za granicą (w mln USD)	24 531	31 542	19 787	-1 856	11 759	-	-	-

Źródło: EUROSTAT; UNCTAD (dane dot. inwestycji bezpośrednich); OECD Economic Outlook (November 2022), Export Intelligence, Bank Światowy, Osservatorio Economico - MAECI

* prognoza

Gospodarka Włoch:

Włochy są trzecią gospodarką Unii Europejskiej i strefy euro (po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z UE). Charakterystyczny dla gospodarki Włoch jest podział na rozwiniętą, przemysłową północną część kraju z

regionem Lombardii, zdominowaną przez firmy prywatne oraz mniej uprzemysłowioną i rolniczą południową część. W większości dominują małe i średnie przedsiębiorstwa (w tym lokalne, rodzinne firmy). Wkład poszczególnych sektorów w PKB Włoch jest następujący: usługi – 73,9%; przemysł – 24,0%; rolnictwo – 2,1%.

W ocenie analityków urzędu statystycznego Istat, przewiduje się, że wzrost realnego PKB w 2022 r., wyniesie 3,9% a w 2023 r. nastąpi spowolnienie do 0,4%, następnie zanotujemy umiarkowany wzrost do 1% w 2024 r. Wysokie ceny energii będą hamować produkcję w branżach energochłonnych, przy spadku realnych dochodów ze względu na wysoką inflację, natomiast rosnące stopy procentowe i ograniczony wzrost rynku eksportowego będą prowadziły do wzrostu popytu. Wg Istat w II kw. 2023 odnotowano spadek włoskiego PKB o - 0,3% w stosunku do roku poprzedniego (w strefie euro wzrósł on o 0,3%). Do spadku doszło w sektorze rolniczym, rybołówstwie oraz sektorze przemysłowym, przy umiarkowanym wzroście w sektorze usług.

MFW wskazuje na konieczność przeprowadzenia kompleksowej reformy podatkowej w kraju oraz podjęcia konkretnych działań mających na celu zniwelowanie demograficznych wyzwań przed jakimi stoją Włochy. OECD prognozuje tempo wzrostu gospodarczego w 2023 r. na poziomie zaledwie 0,2% PKB, a w 2024 r. na poziomie 1% PKB. Jest to scenariusz jeszcze bardziej pesymistyczny od przedstawionego przez gabinet G. Meloni w zrewidowanej wersji Aktualizacji Dokumentu programowego gospodarki i finansów (NADEF), zakładającej wzrost na poziomie 0,3% PKB w 2023 i 1,8% PKB w 2024. W podobnym tonie wypowiada się Komisja Europejska, która w jesiennej prognozie skorygowała w górę tempo wzrostu gospodarczego IT w 2022 do 3,8% PKB jednakże obniżyła prognozę na br. do niepełna 0,3% PKB. KE zakłada, że w 2024 r. wzrost gospodarczy stopniowo odzyska swoją dynamikę i wyniesie +1,1% PKB. Jak zauważają analitycy utrzymująca się wysoka niepewność co do perspektyw otoczenia zewnętrznego w powiązaniu z wysoką inflacją, presją cen energii oraz spadkiem siły nabywczej gospodarstw domowych rzutować będzie na kondycję włoskiej gospodarki.

Komisja Europejska szacuje deficyt budżetowy w 2022 r. na 5,1% PKB, a w 2023 r. na 3,6% PKB. Przewiduje, że wskaźnik zadłużenia będzie nadal spadał, ale pozostanie znacznie powyżej poziomu z 2019 r. KE oczekuje, że relacja długu publicznego do PKB zmniejszy się do 144,6 % w 2022 r. (z poziomu 150,3 % w 2021 r.) osiągając wielkość 142,6 % w 2024 r.

Zacieśnienie polityki pieniężnej zostanie częściowo zrekompensowane wyższymi inwestycjami publicznymi związanymi z Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności. Terminowa realizacja nowych inwestycji, reforma prawa konkurencji i skuteczne ukierunkowanie środków wsparcia będzie miało kluczowe znaczenie dla podtrzymania działalności w perspektywie krótkoterminowej oraz dla stworzenia podstawy trwałego wzrostu gospodarczego w perspektywie średnioterminowej.

Inflacja:

Zgodnie ze wstępnymi szacunkami ISTAT, w kwietniu 2023 inflacja we IT po raz pierwszy od września 2022 zaczęła ulegać przyspieszeniu w ujęciu rocznym – do poziomu +8,3% r/r w porównaniu do odnotowanych miesiąc wcześniej +7,6% r/r. W ujęciu miesięcznym wskaźnik inflacji wzrósł o 0,5% (w porównaniu do wartości -0,4% odnotowanej w marcu). Intensywność przyspieszenia inflacji w ujęciu rocznym to efekt przede wszystkim wzrostu cen energii nieregulowanej (z +18,9% r/r w marcu 2023 do +26,7 r/r w kwietniu), a także, w mniejszym stopniu, usług rekreacyjnych, kulturalnych i pielęgnacyjnych (z +6,3% do +6,7%) oraz usług różnych (z +2,5% do +2,9%). Z drugiej strony inflację do pewnego stopnia trzyma w ryzach spowolnienie tempa wzrostu cen energii regulowanej (z -20,3% do -26,4%), żywności przetworzonej (z

+15,3% do +14,7%), żywności nieprzetworzonej (z +9,1% do +8,4%), usług mieszkaniowych (z +3,5% do +3,2%) i usług transportowych (z +6,3% do +6,0%). Równolegle „inflacja bazowa” (tj. wskaźnik niebiorący pod uwagę wzrostu cen energii i żywności świeżej) pozostaje na niezmiennym poziomie +6,3%, podobnie jak wskaźnik inflacji nieuwzględniający wyłącznie cen energii (+6,4%). Dane ISTAT za lipiec 2023 wskazują na przesunięcie oczekiwań inflacyjnych w kierunku niższej inflacji we IT względem poprzedniego miesiąca. Wg ISTAT inflacja powróciła na analogiczny poziom jak w kwietniu 2022 r. (tj. +6,0%). Dynamika inflacyjna nadal pozostaje bardzo silnie uzależniona od zmian cen w sektorze energetycznym i odzwierciedla tendencję spadkową w sektorze spożywczym i usług. Inflacja hamuje wydatki konsumpcyjne gospodarstw domowych (spadek wolumenu o 3,5% w ujęciu rocznym czerwiec 2023-czerwiec 2022).

Bariery w handlu:

Stałymi barierami w rozwoju IT poza bardzo wysokim zadłużeniem publicznym są wysokie podatki, nadmierna biurokracja oraz statyczny i wyjątkowo mało elastyczny rynek pracy. Pomimo odnotowywania na przestrzeni ostatnich lat zasadniczo spadkowej trajektorii stopy bezrobocia Włochy wciąż plasują się na niechlubnym trzecim miejscu w UE pod względem odsetka osób pozbawionych pracy – za Hiszpanią (14,8%) i Grecją (14,7%). Chociaż, według danych włoskiego urzędu statystycznego Istat stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2022 r. wyniosła 7,8% osiągając najniższy poziom od 2009 roku, to nadal liczba bezrobotnych to prawie 2 mln osób. Włochy od lat borykają się również z problemem ograniczonych możliwości zawodowych dla osób młodych. Stopa bezrobocia wśród młodzieży do 24 roku życia kształtuje się na poziomie 22% i jest jedną z najwyższych w UE. Natomiast dane szacunkowe z października 2022 r. potwierdzają pozytywne tendencje tj. wzrost liczby osób pracujących (+82 tys., +0,4% m/m), wzrost wskaźnika zatrudnienia (+0,2 p. proc. m/m), dalszy spadek liczby bezrobotnych (-8 tys., -0,4%) oraz biernych zawodowo (-62 tys., -0,5%).

Handel:

Włochy zajmowały 12. miejsce na liście światowych eksporterów oraz 7. miejsce pod względem światowego importu w 2022 roku. Łączna wartość włoskiego eksportu w 2022 roku wyniosła 745,566 mln USD, a importu 743,030 mln USD. Najważniejsi importerzy do Włoch w 2022 roku, to Niemcy (13,85%), Chiny (8,93%), Francja (7,40%), Niderlandy (5,59%), Hiszpania (4,66%). Dane włoskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych pokazują, że od 2009 r. zarówno import jak i eksport stale rosły, z wyjątkiem 2020 r. w którym nastąpił spadek handlu międzynarodowego z powodu pandemii Covid – 19.

Głównymi partnerami włoskiego eksportu jak i importu są Niemcy oraz Francja. Wśród odbiorców produktów Włoskich duże znaczenie mają również Stany Zjednoczone, natomiast Włochy w coraz większym stopniu importują produkty z Chin.

Włochy eksportują przede wszystkim towary z branż motoryzacyjnej, maszynowej i metalowej, farmaceutycznej, chemicznej, odzieżowej i spożywczej. Struktura importu jest złożona przede wszystkim z branż motoryzacyjnej, farmaceutycznej, energetycznej (ropa naftowa i LPG).

Charakterystycznym elementem włoskiej gospodarki jest duża liczba pośredników w dystrybucji towarów, co prowadzi do zawyżenia cen wewnętrznych i spadku konkurencyjności Włoch na rynku światowym. Istotną rolę w gospodarce kraju odgrywają tradycyjne branże przemysłowe sektora firm małych i średnich, których produkcja przenosi się do Azji oraz eksport towarów o niskiej wartości dodanej, ale wysokich cenach. Oba elementy powodują, że są one łatwiej zastępowalne przez tańsze wyroby z importu.

Według danych Włoskiej Agencji Handlu (*Italian Trade Agency*) Włochy są drugim największym eksporterem obuwia oraz wina na świecie. Zajmują także trzecie miejsce pod względem światowego eksportu jachtów i artykułów odzieżowych. Ponadto są czwartym eksporterem mebli na świecie.

Inwestycje:

Według danych Włoskiego Banku Narodowego, Włochy zanotowały w 2021 wycofanie zagranicznych inwestycji z kraju na poziomie -7,6 mld EUR. Z kolei odpływ kapitału z tytułu włoskich inwestycji bezpośrednich za granicą wyniósł 23,9 mld EUR. Na koniec 2021, wartości włoskich inwestycji za granicą wyniosła 494 mld EUR, natomiast wartość zagranicznych inwestycji we Włoszech wyniosła 393 mld EUR.

Głównymi inwestorami we Włoszech są następujące państwa: USA (28%, Niemcy (17%), Francja (12%), Wielka Brytania (7%). Bezpośrednie inwestycje zagraniczne we Włoszech są koncentrowane głównie wokół branż IT, transport i logistyka, usługi B2B.

Według publikacji *Atrakcyjność Inwestycyjna Europy*, portalu EY, liczba bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2022 r. we Włoszech wzrosła o 17% w porównaniu z 2021 r. a liczba projektów wyniosła 243.

W rankingu atrakcyjności inwestycyjnej Europe Attractiveness Survey 2019 opracowanym przez firmę konsultingową Ernst&Young Włochy uplasowały się na 14. miejscu spośród 20 analizowanych krajów europejskich.

Rating wiarygodności kredytowej Włoch:

Agencja S&P pozostawiła na niezmiennym poziomie rating wiarygodności kredytowej Włoch – BBB (tj. dwa stopnie powyżej tzw. poziomu śmieciowego) z perspektywą stabilną.

Zdaniem analityków, proces konsolidacji budżetu będzie wolniejszy niż oczekiwano ze względu na rewizję rządowych celów odnośnie do relacji deficytu do PKB. Prognoza ujęta na kartach NADEF (zaktualizowany Dokument Programowy Gospodarki i Finansów) zakłada deficyt w 2023 r. na poziomie 5,5% PKB i , jak precyzuje Agencja, odzwierciedla dodatkowe 0,8% wydatków z tytułu tzw. superbonsu (tj. ulgi podatkowej na działania związane z restrukturyzacją budynków, odnawianiem fasad, podnoszeniem efektywności energetycznej i antysejsmicznej oraz eliminacją barier architektonicznych). Perspektywa stabilna odzwierciedla z jednej strony wolniejszą konsolidację fiskalną (częściowo z powodu wyższych odsetek od długu publicznego), z drugiej zaś uwzględnia znaczny bodziec gospodarczy, który mają zapewnić fundusze UE.

Agencja wskazuje, iż zadłużenie sektora finansów publicznych pozostanie na wysokim poziomie przez co IT pozostaną szczególnie wrażliwe na pogorszenie warunków finansowania. Konsolidacja fiskalna z uwagi na spowolnienie gospodarcze i rosnące koszty z tytułu spłaty odsetek (prognozowane na 4,2% PKB w 2024 r. , dla porównania 3,6% PKB w 2021 r.) może być rozłożona na nieznacznie dłuższy czas.

W opinii analityków rating może zostać obniżony jeśli relacja długu do PKB nie wejdzie na zniżkową trajektorię i będzie znacząco odbiegać od założonych celów. S&P zauważa, że częściowe wdrożenie przez rząd zapowiadanych reform strukturalnych, w szczególności tych związanych z wypłatą funduszy w ramach KPO IT, stanowić będzie ryzyko dla wzrostu gospodarczego i konsolidacji finansów publicznych, a w konsekwencji może dodatkowo wyrzucić presję na obniżenie ratingu. Prognoza, według S&P, może ulec

rewizji w górę w przypadku silniejszego niż oczekiwano wzrostu gospodarczego, który pośrednio wpłynąłby na spadek poziomu długu w relacji do PKB.

Agencja prognozuje poprawę dynamiki PKB IT do poziomu powyżej 1% PKB w 2025 r. po odnotowanym spowolnieniu w 2023 i 2024 r.

Agencja Moody's pozostawiła na niezmiennym poziomie rating wiarygodności kredytowej Włoch – Baa3 (tj. stopień powyżej tzw. poziomu śmieciowego). Jednocześnie zmieniła perspektywę ratingu z negatywnej na stabilną. Analitycy, w uzasadnieniu poprawy perspektywy oddalającej tym samym widmo obniżenia ratingu, który umieściłby Włochy w kategorii śmieciowej, tj. inwestycji spekulacyjnych zwrócili uwagę na 3 czynniki: 1) silną pozycję włoskich banków, 2) efekty implementacji projektów z KPO IT oraz 3) spadające koszty energii.

Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej:

Podstawowe znaczenie posiadają uregulowania Traktatu Akcesyjnego Polski do UE. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe:

- *Umowa o współpracy gospodarczej między Polską a Włochami z 1984 r.*
- *Umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania z 1985 r.*

Umowa w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Włochami z 1989 r. wygasła w dniu 9 stycznia 2013 r. na skutek wypowiedzenia przez stronę włoską. Inwestycje dokonane przed tym terminem były chronione do dnia 8 stycznia 2018 r. na mocy umowy.

Wymiana handlowa z Polską:

Włochy są jednym z ważniejszych partnerów handlowych Polski. W 2022 r. uplasowały się na 6. pozycji wśród rynków eksportowych (4,57% udziału), i na miejscu 3. w imporcie (4,68%). Według danych GUS, w 2022 r. eksport na włoski rynek zwiększył się o 18% i wyniósł 15,8 mld EUR, a import wzrósł o 17%, do 17,1 mld EUR. W skali 11 miesięcy 2023 r. polski eksport do Włoch zwiększył się zaledwie o 0,6%, a import spadł o 3,9%.

Wymianę handlową z Włochami charakteryzuje ujemny bilans handlowy, który od 2019 r. stale maleje. Deficyt handlowy związany jest z wysokim importem polskiej branży samochodowej oraz artykułów konsumpcyjnych pochodzenia przemysłowego i leków.

Na rynek włoski eksportujemy głównie: maszyny i urządzenia mechaniczne i elektryczne i ich części (27% udziału w 2022 r.), pojazdy nieszynowe i ich części i akcesoria (12%), tworzywa sztuczne i artykuły z nich (7,8%), miedź i wyroby z miedzi (4%). Taka charakterystyka wymiany towarowej może być uzasadniona w dużym stopniu działalnością w Polsce największych włoskich producentów z branży samochodowej oraz metalurgicznej.

Z kolei z Włoch importujemy głównie: maszyny i urządzenia mechaniczne i elektryczne i ich części (24%), pojazdy nieszynowe i ich części akcesoria (8,6%), tworzywa sztuczne i artykuły z nich (8%) oraz żelazo, żeliwo i stal (7,8%).

W odniesieniu do polskiego eksportu 2022 r. pokazał największe spadki w eksporcie do Włoch: preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt – z 128,6 mln EUR w 2021 r. do 94,0 mln EUR w 2022 r. (spadek o 27%), silniki spalinowe z zapłonem iskrowym z tłokami wykonującymi ruch posuwisto-zwrotny lub obrotowy – z 271,4 mln w 2021 r. do 244,4 mln w 2022 r. (spadek o 10%) i leki - z 101,1 mln EUR w 2021 r. do 91,5 mln EUR w 2022 r. (spadek o 9,5%).

Największe wzrosty w polskim eksporcie odnotowały: artykuły budowlane z tworzyw sztucznych, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone – z 246,8 mln EUR w 2021 r. do 484,2 mln EUR w 2022 r. (wzrost 96,2 %), Transformatory elektryczne, przekształtniki (np. prostowniki) oraz wzbudniki z 93,9 mln EUR w 2021 r. do 178,5 mln w 2022 r. (90%), Akumulatory elektryczne, włącznie z separatorami, nawet prostokątnymi z 184,4 mln EUR do 324,4 EUR w 2022 r. (76 %) Maszyny pralnicze typu domowego lub profesjonalnego, włączając maszyny piorąco-suszące z 98,1 mln EUR w 2021 r. do 154,3 mln EUR w 2022 r.

I-XI 2023:

	2018	2019	2020	2021	2022	Dynamika 2022 2021	I-XI 2022	I-XI 2023	Dynamika I-XI 2023 I--XI 2022
Eksport	10 306	10 772	10 375	13 362	15 844	118%	14 718,8	14 813,0	100,6%
Import	11 719	11 920	11 786	14 615	17 151	117%	15 852,0	15 227,5	96,1%
Obroty	22 025	22 692	22 161	27 977	32 564	118%	30 570,8	30 040,5	98,3%
Saldo	-1 413	-1 148	-1 411	-1 253	-1 307	x	-1 133,2	-414,5	x

Źródło: GUS

Wg danych GUS w okresie styczeń-listopad 2023 roku polsko-włoskie obroty handlowe wyniosły 30 040,5 mln EUR, co oznacza spadek o 1,7 % w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku. Polski eksport wyniósł 14 813,0 mln EUR (+0,6% r/r), polski import 15 227,5 mln EUR (-3,9% r/r), a ujemne dla Polski saldo -414,5 mln EUR.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne Włoch w Polsce i Polski we Włoszech:

Polskie inwestycje we Włoszech

Notujemy tendencje zwykłą w inwestycjach polskiego kapitału we Włoszech, gdzie wg danych NBP wartość polskiego kapitału zainwestowanego na koniec 2022 roku we Włoszech wyniósł 161,9 mln EUR, kiedy w 2021 roku wyniósł 18,3 mln EUR.

Polskie firmy inwestują na rynku włoskim głównie w sektorze motoryzacji, budownictwie, handlu, transporcie i przemyśle chemicznym. Spośród polskich firm we Włoszech inwestują m.in. **PKP Pol-Rail** - transport, czy **Comarch** – IT.

Invitalia, włoska agencja ds. promocji inwestycji, na przestrzeni ostatnich lat odnotowała 9 istotnych kapitałowo polskich inwestycji we Włoszech. Do głównych inwestorów należą: **Boryszew** – producent komponentów dla sektora motoryzacyjnego i materiałów chemicznych, **Bioton** - biotechnologia, **Polimex-Mostostal Siedlce** – budowlane, **Impexmetal** – przemysł metalowy, **Est Cargo Trans** – transport, **Arctic Paper** – producent papieru, **Solaris** – producent autobusów oraz PKP. Wiele firm umacnia swoją obecność poprzez

ustrukturyzowany eksport wsparty reklamą i działaniami promocyjnymi, m.in. **Oknoplast, Drutex** – firmy budowlane. Ponadto działają punkty dystrybucji polskich wyrobów **Facro** i showroomy **Numo Yachts**, a także takie firmy jak **Pepco, Reserved** – handel, czy **Sidly** – producent sprzętu medycznego. Warto zwrócić uwagę na działanie spółki z sektora kosmetycznego **FM group**, która posiada siedzibę na północy kraju oraz na firmy budowlane **Selena** – chemia budowlana i **Wa-Bis** – akcesoria do budowy dachów, które posiadają we Włoszech swoje przedstawicielstwa. Ponadto firma **Solaris** dostarczyła dotychczas do Włoch ponad 800 autobusów miejskich.

Włoskie inwestycje w Polsce

Włochy są kluczowym inwestorem w Polsce, według danych GUS wartość włoskiego kapitału zainwestowanego w 2022 r. w Polsce wyniosła 5,76 mld EUR, plasując je na 13. miejscu, co stanowiło 2,5 % łącznej wartości kapitału zagranicznego inwestowanego w Polsce. Jest to nieznaczny spadek w porównaniu do 2021 roku, gdy włoski kapitał wyniósł 5,8 mld EUR i znaczny wzrost w stosunku do 2020 roku, gdy wyniósł 5,2 mld EUR.

W 2022 roku **funkcjonowało w Polsce 1 111 podmiotów z udziałem włoskiego kapitału**. (spadek w porównaniu z rokiem 2021 kiedy zanotowano 1 194 podmiotów).

W podziale według sekcji PKD, zdecydowana większość inwestycji z Włoch w Polsce jest zlokalizowana w **przetwórstwie przemysłowym** (4,22 mld PLN, co stanowiło 73,24% ogólnych inwestycji IT w PL – spadek w porównaniu z 77,6% w 2021 roku), **następnie w handlu i naprawach pojazdów samochodowych** (529,1 mln PLN, co stanowiło 9,18% ogólnych inwestycji IT w PL – wzrost w porównaniu z 8,3% w 2021 rokiem) **oraz budownictwie** (320,1 mln PLN, co stanowiło 6% ogólnych inwestycji IT w PL – wzrost w porównaniu z 4,1% w 2021 roku). **Największy kapitał zagraniczny był w województwie śląskim** (2,55 mld PLN) **oraz województwie mazowieckim** (1,15 mln PLN).

Włoscy przedsiębiorcy inwestują głównie w działalność produkcyjną w sektorach: samochodowym, AGD, papierniczym, spożywczym, chemicznym i budowlanym. Wśród włoskich inwestorów wyróżnić można między innymi takie przedsiębiorstwa jak: **Augusta Westland** – producent śmigłowców, **Bacardi-Martini BV** – producent wyrobów alkoholowych, **Stellantis** – fuzja Fiat Chrysler Automobiles z Groupe PSA w dniu 21 stycznia 2021 r. – producent samochodów, **Brembo Poland Manufacturing** – producent systemów hamulcowych, **Ferrero** – firma działająca w branży spożywczej, **Indesit** – producent sprzętu AGD, **Mapei** – producent klejów i produktów chemicznych dla budownictwa, **Marcegaglia** – firma zajmująca się produkcją i sprzedażą artykułów metalowych, przeznaczonych do celów budowlanych, **Indesit** – producent sprzętu AGD, **FCA POLAND** - branża motoryzacyjna, **Bitron Poland** – produkcja wyrobów elektromechanicznych, **Sapa Polska** – części do produkcji samochodów osobowych, **Cromodora Wheels** – produkcja kół samochodowych.

Proponowane obszary współpracy:

1. Sektor lotniczy i kosmiczny

Polsko-włoska współpraca w branży aerokosmicznej koncentruje się na strategii bezpieczeństwa w przestrzeni kosmicznej. Włochy chcą rozwijać tę branżę głównie poprzez współpracę międzynarodową, przede wszystkim z partnerami strategicznymi dla Włoch. Współpraca w przemyśle aerokosmicznym stwarza możliwości rozwoju innowacyjnego, szczególnie w takiej dziedzinie jak robotyka.

2. Przemysł farmaceutyczny i usługi medyczne

Starzejące się społeczeństwo i niski przyrost naturalny powodują wzrost popytu na specjalistyczne usługi medyczne i leki przy jednoczesnym zwiększeniu środków finansowych i programów na rozwój sektora. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba pracowników wzrosła o 12%, z 67 000 pracowników w branży farmaceutycznej (90% z nich to absolwenci lub posiadacze dyplomów).

3. Zielone technologie

Decyzja rządu o zwiększeniu inwestycji od 2023 roku na transformację ekologiczną rodzi nowe możliwości.

Włochy są piątym najbardziej konkurencyjnym krajem w Europie pod względem zielonych technologii. Istnieją cztery makrosektory, w których włoskie innowacje związane z zielonymi technologiami są najbardziej skoncentrowane: redukcja emisji w sektorze energetycznym, łagodzenie zmian klimatu w sektorze transportu, budownictwo oraz produkcja towarów. Bardziej szczegółowo, innowacje w sektorze energetycznym dotyczą odnawialnych źródeł energii (z 18,8% zgłoszonych patentów) i zielonych technologii, które mogą potencjalnie wpłynąć na ograniczenie emisji.

4. Transformacja cyfrowa i technologiczna

Włochy zapowiadają nowy cykl dla gospodarki cyfrowej: w 2022 r. rynek wzrósł o 2,4%, osiągając łączną wartość 77,1 mld EUR, a w nadchodzących latach spodziewany jest jeszcze bardziej przełomowy wpływ technologii cyfrowych, co spowoduje wzrost rynku cyfrowego na wyższe poziomy. Tymczasem w 2023 r. wzrost wyniesie 3,1%, a w 2024 r. rynek wzrośnie o 4,3%, powracając do wyższych stóp wzrostu niż cała gospodarka.

Trend wzrostu inwestycji cyfrowych włoskich MŚP pozostaje wolniejszy niż w przypadku dużych firm. W 2022 r. nastąpił wzrost o 2,5% dla małych przedsiębiorstw, 4,1% dla średnich przedsiębiorstw i 5,9% dla dużych, potwierdzając korelację między wielkością firmy a wydatkami na cyfryzację: im większy wzrost wielkości kontekstu organizacyjnego, tym większe wydatki przeznaczone na cyfryzację.

5. Przemysł rolno-spożywczy

Włoski sektor rolno-spożywczy stawia na jakość i działania zgodne z ochroną środowiska. Włochy są bezwzględnym europejskim liderem w zakresie certyfikowanych produktów spożywczych uznanych przez UE – kilkaset produktów żywnościowych zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne oraz gwarantowane tradycyjnie specjalności oraz ponad 500 win z certyfikatami DOC/DOCG. Wartość rynkowa włoskich produktów z oznaczeniami geograficznymi wynosi 15,2 mld euro i stanowi 18% całego rynku żywności we Włoszech. Sektor tych produktów reprezentowany jest przez 197 347 podmiotów (producentów, przetwórców). Najwięcej certyfikowanych produktów zarejestrowanych jest w następujących kategoriach: owoce, warzywa oraz zboża (112); sery (53); oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia (46) oraz przetwory mięsne. Regiony Emilii Romanii oraz Wenecji Euganejskiej są liderami, jeśli chodzi o ilość zarejestrowanych produktów ChNP i ChOG. Wobec spadku o 6,5% włoskiej produkcji rolno-spożywczej, tradycyjnie dużego eksportu na rynek włoski mięsa wołowego (w 2019 r. było to 2,9% polskiego eksportu do Włoch ogółem) i dobrej jakości polskich produktów spożywczych Polska mogłaby zwiększyć swój eksport produktów rolno-spożywczych do Włoch.

Dostęp do rynku:

Wraz z członkostwem Polski w UE zostały usunięte wszelkie ograniczenia ilościowe i pozataryfowe w obrocie handlowym z Włochami. Warunki dostępu dla polskich towarów i usług wynikające z włoskich przepisów są jednakowe dla wszystkich eksporterów i przedsiębiorców z państw członkowskich UE. W 2006 r. Włochy zniosły okres przejściowy w zakresie swobodnego przepływu pracowników i tym samym otworzyły rynek krajowy dla pracowników z nowych państw członkowskich (rozszerzenie UE z 2004 r.).

Do głównych barier w dostępie do włoskiego rynku należą:

- **wysoki poziom skomplikowania włoskiego prawa i nieprzejrzystość procedur administracyjnych;** istnienie **przepisów lokalnych** wynikających z regionalności Włoch; znikoma dostępność informacji w Internecie (włoscy przedsiębiorcy, nawet prowadzący jednoosobowe firmy, często korzystają z usług doradców finansowych i handlowych);
- **szereg obostrzeń administracyjno-prawnych przy delegowaniu pracowników** (w szczególności obowiązek wyznaczenia osoby do kontaktów i uprawnionej do reprezentacji podmiotu w obrębie kontaktów z partnerami społecznymi, posiadającej domicyl we Włoszech, oficer łącznikowy, przedstawiciel prawny i podatkowy);
- tzw. „**przymus adwokacki**” we wszystkich – poza małymi wyjątkami (niektóre sprawy do 5 000 EUR przed sędzią pokoju) – postępowaniach cywilnych i karnych, jak również w postępowaniu egzekucyjnym;
- **rozbudowany system zrzeszeń przedsiębiorców i związków zawodowych;**
- **wydłużone terminy płatności;**
- **rozproszony system dystrybucji artykułów spożywczych,** oparty w znacznym stopniu na małych, lokalnych, rodzinnych sklepach;
- **etykietowane produktów** – w przypadku kosmetyków wymagane są etykiety w j. włoskim, „historyczny znak towarowy interesu narodowego” dla produktów wytworzonych przez firmy działające od co najmniej 50 lat, zakaz rejestracji przez zagraniczne firmy znaków towarowych o nazwach włosko brzmiących, gwarancja *Made in Italy* wydawana dla towarów wytworzonych w 100% we Włoszech i w całości z włoskich komponentów.

Dane kontaktowe:

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej

adres: Via P.P. Rubens, 20, 00197 Rzym
nr tel: +39 06 36204200 / fax: +39 06 3217895
e-mail: rzym.amb.sekretariat@msz.gov.pl
strona internetowa: www.rzym.msz.gov.pl

Ambasada Republiki Włoskiej w RP

adres: pl. Dąbrowskiego 6, 00-055 Warszawa
nr tel: +48 22 826 34 71 / fax: +48 22 827 18 21
e-mail: ambasciata.varsavia@esteri.it

Biuro Ekonomiczne i Handlowe Ambasady Włoch

adres: pl. Dąbrowskiego 6, 00-055 Warszawa
nr tel: +48 22 8263471-2-3-4 / fax: +48 22 8286571
e-mail: commerciale.varsavia@esteri.it
Szef Biura – I Sekretarz Simone Balzani

Zagraniczne Biuro Handlowe w Mediolanie

Aleksandra Leoncewicz – kierownik ZBH
adres: via Broletto 46, 20121 Milan
nr tel.: +39 347 532 9473
e-mail: aleksandra.leoncewicz@paih.gov.pl

Polsko-Włoska Izba Gospodarcza

adres: H. Wolińskiego 17/LU2, 20-491 Lublin
nr tel.: +48 608 375 275, +48 516 032 100
e-mail: info@pwig.eu
strona internetowa: <https://pwig.eu/>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Luty 2024 r.